

Tlačová správa

Jedinečné Arborétum Borová hora má 60 rokov

Zvolen, 19. júna 2025 – Arborétum Borová hora je organizačnou súčasťou a vedecko-pedagogickým pracoviskom Technickej univerzity vo Zvolene. Buduje sa od roku 1965, kedy sa začali realizovať prvé výsadby drevín. Dnes, keď oslavuje svojich 60 rokov, má rozlohu takmer 50 ha a jeho odborná orientácia na pôvodnú dendroflóru stredoeurópskeho priestoru s osobitým zameraním na dendroflóru Slovenska mu dáva punc jedinečnosti a originalnosti.

Zbierkový fond arboréta reprezentuje predovšetkým zbierka drevín, ktorá vznikla s úmyslom vytvoriť priestor a podmienky pre realizáciu praktickej pedagogickej činnosti v biologických vedných disciplínach a súčasne zhromažďovať a zachovávať druhové bohatstvo autochtónnej dendroflóry Slovenska v jej morfolologickej a geografickej premenlivosti. Cennými sú najmä rôzne formy drevín, ktoré sa odlišujú tvarom a tvoria tzv. morfologické odchýlky. Vyznačujú sa zmenou celkového vzhľadu, typu konárov, znakov kôry a kmeňa, rôzne sfarbenými listami a kvetmi, farbou plodov a šišíek. V zbierke drevín sa v súčasnosti nachádza viac ako 13 500 vysadených jedincov, ktoré reprezentujú 129 rodov, 485 druhov, 1 035 foriem a kultivarov a viac ako 1 500 originálnych pôvodov populácií drevín z rôznych oblastí ich prirodzeného výskytu.

Pôvodné odborné a obsahové zameranie zbierky ruží – pestovať najmä odolné parkové ruže s cieľom ich následného využitia v krajinárskej praxi bolo neskôr doplnené o ďalšiu významnú myšlienku – pestovať a archivovať ruže vyšľachtené na území bývalého Československa, resp. šľachtiteľmi pôsobiacimi na tomto území. V zbierke ruží je v súčasnosti sústredených viac ako 3 700 kríkov, ktoré reprezentujú 787 taxonomických jednotiek.

Zbierka kaktusov a sukulentov bola založená v roku 1972. Vzhľadom na zameranie zbierky drevín aj zbierka kaktusov a sukulentov sa postupne zostavovala tak, aby vynikla premenlivosť jednotlivých druhov. Nachádza sa v nej viac ako 1 000 ks rastlín so 450 druhmi.

Zbierky Arboréta Borová hora sú svojou úlohou a poslaním jedinečné, zachovávajú a archivujú cenný genofond prírodných ekosystémov Slovenska, čím významnou mierou prispievajú k záchrane vzácneho národného bohatstva. Výrazom uznania vysokej hodnoty zbierok bolo vyhlásenie arboréta v roku 1981 za chránený areál „na ochranu ukážky genetického bohatstva drevinového zloženia lesov Slovenska, širokej individuálnej premenlivosti jednotlivých druhov drevín, na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.“

Arborétum Borová hora Technickej univerzity vo svojimi prírodnými podmienkami a benefitmi v podobe atraktívnych výsadiel a autentických scenérií, vysadených rozmanitých druhov a foriem drevín poskytuje a vytvára podmienky nielen pre univerzitné vzdelávanie, ale aj pre vzdelávanie ďalších typov škôl, ako aj širokej odbornej a laickej verejnosti, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením. Na edukáciu sa využívajú nielen exteriérové zbierky drevín a ruží, ale aj interiérové zbierky semien a plodov a herbárové položky. Významným doplnkom v edukačnom procese pre všetky kategórie návštevníkov sú náučné chodníky s 34 edukačnými panelmi, prostredníctvom ktorých sú návštevníci informovaní o prirodzených rastlinných spoločenstvách, drevinách a ich formách, o histórii objektu, jeho avifaune, ekologických, mykologických, fenologických a klimatických pomeroch. Pedagogické pôsobenie arboréta

Kontakt:

Ing. et. Ing. Ján Lichý, Ph.D.

Kancelária rektora

T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen

email: lichy@is.tuzvo.sk

Telefón: + 421 45 5206 696

Mobil: + 421 918 989 805

GPS súradnice: 48.572024,19.1184

Nájdete nás:

Technická univerzita vo Zvolene

Technická univerzita vo Zvolene

Technická univerzita vo Zvolene

www.tuzvo.sk

sa prehlbuje aj cez seminárne a diplomové práce študentov. Doteraz bolo na materiáli arboréta vypracovaných 5 dizertačných prác, viac ako 90 diplomových a bakalárskych prác. Materiál arboréta je každoročne využívaný aj pri riešení výskumných projektov vedeckými a odbornými pracovníkmi nielen z arboréta a Technickej univerzity vo Zvolene, ale aj iných slovenských univerzít a vedeckých pracovísk. Okrem toho sú pracovníkmi arboréta každoročne realizované viaceré projekty menšieho rozsahu. Ide o revitalizácie rôznych areálov, realizácie menších sadových úprav či odborné dendrologické posudky.

V poslednom období sa modernizáciou externých zbierok zlepšila informovanosť a spôsob edukácie v areáli arboréta. Implementácia inovatívnych prvkov do praktického vzdelávania posunula vzdelávanie v Arboréte Borová hora na inú kvalitatívnu úroveň, čím výrazným spôsobom podporila nastupujúce trendy v edukačnom procese, vrátane publikačných výstupov na najvyššej úrovni. Ďalšie aktivity arboréta smerujú k očakávaným trendom v profilácii verejného záujmu. Rôzne edukačné a popularizačné programy pre širokú verejnosť s osobitným zreteľom na mladú generáciu sú už dnes úspešne realizované. Pracovníci arboréta každoročne zabezpečujú viac ako 50 odborných exkurzií pre domácich aj zahraničných návštevníkov. Najväčšiemu záujmu verejnosti tešia akcie Víťanie vtáčích poslov jari, Dni rododendronov a Dni ruží.

Pri príležitosti jubilejného výročia založenia Arboréta Borová hora vyzdvihol rektor Technickej univerzity vo Zvolene Rudolf Kropil jeho výnimočnosť a prínos pre vzdelávacie i vedeckovýskumné aktivity univerzity. **„Som hrdý na to, že práve naša univerzita sa môže pýšiť takým unikátnym pracoviskom, akým je Arborétum Borová hora. Jeho význam presahuje pôsobenie a rámec Technickej univerzity vo Zvolene, o čom svedčí nielen záujem odborníkov z rôznych akademických inštitúcií na Slovensku i v Európe, ale aj záujem širokej verejnosti zo Zvolena a jeho okolia i záujem médií o toto jedinečné miesto. Úprimné poďakovanie za to patrí všetkým pracovníkom arboréta na čele s jeho riaditeľom Ivanom Lukáčikom. Do ďalších rokov arborétu želám, aby aj naďalej prosperovalo ako oáza biodiverzity, aby jeho zbierky drevín, kultúrnych ruží a xerofilnej flóry neprestali fascinovať návštevníkov. Nech mu prírodné podmienky prajú, vedecké výskumy prinášajú nové poznatky a nech sa stále nájde dostatok zanietených ľudí, ktorí jeho odkaz budú zveľaďovať“**, uviedol Rudolf Kropil.

Za šesťdesiat rokov bohatej činnosti Arboréta Borová hora sa pracovisko Technickej univerzity vo Zvolene vyprofilovalo na dôležitú vzdelávaciu a výskumnú inštitúciu vo svojom odbore, zastávajúcu významné miesto v regionálnom a národnom meradle. **„Plnenie úloh vyplývajúcich z jeho poslania je a aj bude čoraz náročnejšie vzhľadom na dopady globálneho otepľovania a meniacej sa klímy, na ktoré zbierkový fond reaguje obzvlášť citlivo. Jeho fungovanie a najmä napĺňanie jedinečnej koncepcie bude zložitejšie aj z hľadiska ekonomickej efektívnosti. Nastupujúce trendy vo fungovaní arborét a botanických záhrad jednoznačne smerujú k ich širšiemu funkčnému uplatneniu, preto by ich poslanie a význam mali byť posudzované z viacerých hľadísk. Mnohé príklady zo zahraničia sú dôkazom reálnosti napĺňania týchto trendov“**, zdôraznil Ivan Lukáčik, riaditeľ Arboréta Borová hora Technickej univerzity vo Zvolene.

O nás:

Technická univerzita vo Zvolene je moderná vysokoškolská inštitúcia, ktorá rozvíja tvorivé vedecké bádanie a na jeho základe poskytuje vzdelávanie vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia v európskom vzdelávacom a výskumnom priestore. V systéme vysokých škôl na Slovensku má jedinečnú

Kontakt:

Ing. et. Ing. Ján Lichý, Ph.D.

Kancelária rektora

T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen

email: lichy@is.tuzvo.sk

Telefón: + 421 45 5206 696

Mobil: + 421 918 989 805

GPS súradnice: 48.572024,19.1184

Nájdete nás:

facebook

Technická univerzita vo Zvolene

Instagram

Technická univerzita vo Zvolene

YouTube

Technická univerzita vo Zvolene

www.tuzvo.sk

Technická univerzita vo Zvolene

profiláciu so zameraním na komplex les – drevo – ekológia – environment s primeraným rozšírením do ďalších technických, prírodovedných, bezpečnostných, ekonomických a umeleckých oblastí.

V súlade s profiláciou naplňa Technická univerzita vo Zvolene svoje poslanie zelenej univerzity, ktoré pramení z tradícií banskoštiavnickej Baníckej akadémie ako jednej z najstarších vysokých škôl technického a lesníckeho zamerania v Európe i vo svete. Od januára 2021 je členom Konzorcia slovenských vysokých škôl U10+. Technická univerzita vo Zvolene má v súčasnosti štyri fakulty, ktorými sú:

- Lesnícka fakulta,
- Drevárska fakulta,
- Fakulta ekológie a environmentalistiky,
- Fakulta techniky.

Kontakt:

Ing. et. Ing. Ján Lichý, Ph.D.
Kancelária rektora
T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen
email: lichy@is.tuzvo.sk
Telefón: + 421 45 5206 696
Mobil: + 421 918 989 805
GPS súradnice: 48.572024,19.1184

Nájdete nás:

Technická univerzita vo Zvolene

Technická univerzita vo Zvolene

Technická univerzita vo Zvolene

www.tuzvo.sk